

Examenul național de bacalaureat 2026

Proba E. c)

Istorie

Model

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animator, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar, educator-puericultor; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „La sfârșitul anului 1916 și începutul lui 1917, România se afla într-o situație gravă deoarece la consecințele [...] unei campanii dezastroase se adăugau marile dificultăți din relațiile cu Rusia, cel mai important aliat al României în acel moment. [...] O primă problemă [...] a fost aceea a comandamentului [...], rușii cerând regelui Ferdinand să admită ca marele cartier general* român să se integreze cartierului general rus din România, comandat de generalul Vladimir V. Zaharov. [...] Potrivit Constituției, regele era comandantul suprem al armatei și nu putea ceda această prerogativă unui general rus, căruia urma să-i fie subordonat. [...] Pe de altă parte, în timp de război, potrivit prevederilor legii stării de asediu, marele cartier general avea dreptul de a dispune în chestiuni de administrație peste miniștri [...]. Prin urmare, desființarea acestui organism și înlocuirea lui cu o structură străină puneau autoritățile românești în subordinea acesteia. [...] Pentru luarea unei decizii s-a deplasat la [...] sediul marelui cartier general român și prim-ministrul Ion I. C. Brătianu care a respins ferm propunerea rusă. Ca să tranșeze disputa, regele Ferdinand a trimis o telegramă lui Nicolae al II-lea în care solicita păstrarea individualității armatei române. În acordul.”

(P. Otu, *România în Primul Război Mondial, Beligeranță, 1916-1917*)

*marele cartier general - organism care asigură conducerea armatei în situație de război

B. „Situată deosebită din Moldova și insistențele părții ruse au generat reacții din partea Misiunii Militare Franceze și a guvernului român. Generalul Berthelot, asupra căruia se exercitau presiuni pentru a accepta transferul trupelor române și a propriei Misiuni Militare peste Prut, a trimis la sfârșitul lunii decembrie 1916 o telegramă la Paris, care a atras atenția autorităților franceze asupra planurilor rusești. Prin urmare, Franța a devenit mult mai atentă, ea neputând accepta dizolvarea propriei Misiuni Militare. [...] Tot în scopul reglării raporturilor româno-ruse, prim-ministrul Ion I. C. Brătianu [...] a participat, în [...] 1917, la Conferința interaliată de la Petrograd. [...] Prim-ministrul [...] a avut numeroase întâlniri cu diferite personalități politice și militare, primind asigurări că Aliații își vor îndeplini angajamentele asumate.

Rezistența regelui Ferdinand, acțiunile guvernului în frunte cu Ion I. C. Brătianu, ajutorul acordat de Misiunea Militară Franceză [...] i-au determinat pe ruși să renunțe la pretențiile de a transfera armata română dincolo de Nistru.”

(P. Otu, *România în Primul Război Mondial, Beligeranță, 1916-1917*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un spațiu istoric precizat în sursa A. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa B, o informație referitoare la Misiunea Militară Franceză. **2 puncte**
3. Menționați doi conducători politici la care se referă atât sursa A, cât și sursa B. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că prim-ministrul român participă la Conferința interaliată din anul 1917. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecărei dintre aceste informații (cauză, respectiv efect). **7 puncte**
6. Prezentați două fapte istorice referitoare la statul român, desfășurate în perioada 1918-1923. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni prin care România participă la relațiile internaționale din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursa de mai jos:

„În vara și toamna anului 1945, Partidul Comunist s-a consolidat, pe măsură ce lupta politică s-a intensificat. Liderii comuniști și-au îndreptat atenția spre crearea unui partid disciplinat, iar la 16 octombrie 1945, au organizat prima conferință națională a partidului. Delegații au ales un Comitet Central și un Birou Politic, alcătuite din Gheorghiu-Dej ca secretar general alături de Ana Pauker și Teohari Georgescu, ministrul de interne, ca secretar. [...]

La jumătatea lunii octombrie 1946, guvernul a stabilit [...] ca alegerile să aibă loc la 19 noiembrie [...]. Atât Blocul Partidelor Democratice, dominat de comuniști, cât și național-țărăniștii, care se aflau în fruntea opoziției, au considerat alegerile bătălia decisivă în lupta pentru putere. Partidul Comunist încredințase Ministerului de Interne condus de comuniști misiunea organizării alegerilor. Un uriaș aparat administrativ a fost mobilizat de comuniști pentru a-i promova pe candidații Blocului și a împiedica opoziția să desfășoare o campanie eficientă. [...] Alegerile din 19 noiembrie 1946 au avut loc într-o atmosferă de tensiune maximă. Guvernul urma să anunțe rezultatele în ziua următoare [...], dar a existat o întârziere de 48 de ore. Acestea indicau o victorie covârșitoare a Blocului Partidelor Democratice cu circa 70% din voturi [...] însă dovezile descoperite după 1989 arată că a fost exact invers și că național-țărăniștii obținuseră o victorie răsunătoare. Se pare că, atunci când au conștientizat proporțiile înfrângerii lor [...], liderii comuniști au suspendat raportarea numărătorilor și le-au transmis instrucțiuni tuturor prefectilor să «revizuiască» cifrele în sensul unei victorii a Blocului Partidelor Democratice. [...]

Noul guvern, care își preluase atribuțiile la 1 decembrie 1946, cu P. Groza din nou prim-ministru, era dominat de comuniști. Guvernul se confrunta cu sarcini descurajante. Una dintre cele mai presante era refacerea după război, deoarece agricultura, industria și întreaga infrastructură economică suferiseră daune majore. [...] Despăgubirile de război, care includeau alimente, materii prime de tot felul și confiscări sovietice de echipament industrial, au secătuit țara de resurse. Guvernul sovietic era de asemenea hotărât să monopolizeze producția internă și comerțul extern românesc [...].”

(K. Hitchins, *Scurtă istorie a României*)

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numeți prim-ministrul României, precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul în care se desfășoară evenimentele prezentate în sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați formațiunea politică și o acțiune desfășurată pentru organizarea acesteia în 1945, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la situația economică a României. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la alegerile din 1946, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia regimul politic din România se consolidează în perioada stalinismului prin acțiuni desfășurate în politica internă. (Se puntează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre spațiul românesc în secolele al XIV-lea – al XV-lea, având în vedere:

- precizarea unui conflict militar la care participă românii din sudul Carpaților în secolul al XIV-lea și menționarea a două aspecte cu privire la acesta;
- menționarea a două acțiuni politice referitoare la spațiul românesc din estul Carpaților în secolul al XIV-lea;
- prezentarea unui fapt istoric la care participă românii în prima jumătate a secolului al XV-lea;
- formularea unui punct de vedere referitor la acțiunile diplomatice desfășurate de români în a doua jumătate a secolului al XV-lea și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se puntează și utilizarea **limbajului istoric adecvat, structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.